

မြန်မာစကားပုံများနှင့်အသုံးဆင်တူသော တရုတ်စကားပုံများ လေ့လာချက်

အိအိခိုင်*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် နေ့စဉ်အသုံးပြုနေသော မြန်မာဘာသာစကားအတွင်းရှိ စကားပုံများနှင့် အသုံးဆင်တူသော တရုတ်စကားပုံများကို လေ့လာတင်ပြထားသော စာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်လူမျိုးတို့ နေ့စဉ်ပြောဆိုသုံးစွဲနေသော ဘာသာစကား ထဲတွင်ရှိသည့် စကားပုံများအနက်မှ တိရစ္ဆာန်နှင့် ပုံခိုင်းပြောဆိုသော စကားပုံများ၊ လူ့အကျင့်နှင့်ဆိုင်သော စကားပုံများ၊ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယနှင့်ဆိုင်သော စကားပုံများကို မြန်မာလူမျိုးတို့ ပြောဆိုသုံးနှုန်းသည့် စကားပုံများနှင့် ယှဉ်တွဲလေ့လာ နိုင်ရန် တင်ပြထားပါသည်။

**သော့ချက်ဝေါဟာရများ - စကားပုံ၊ သုံးနှုန်း၊ ခိုင်းနှိုင်း၊ ဘာသာစကား၊
အတွေ့အကြုံ။**

နိဒါန်း

လူမျိုးတိုင်းတွင် နေ့စဉ်ပြောဆိုသုံးနှုန်းနေသော ဘာသာစကားအတွင်း၌ လူမှု ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများ၊ မှတ်သားလိုက်နာဖွယ်ရာ များနှင့် ရှောင်ရှားသတိပြုအပ်သော အကြောင်းအရာများကို စကားပုံများဖြင့် ပြောဆို ခိုင်းနှိုင်းကာ ဆုံးမလမ်းညွှန်လေ့ ရှိကြသည်။ စကားပုံဟူသည် မိမိဆိုလိုရင်းကို အနှိုင်းခံတစ်ရပ်နှင့် ပုံခိုင်းပြောဆိုကြသည့် စကားရပ်ကို စကားပုံဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် စကားပုံသည် စကားကို တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် လိုရင်းရောက်အောင် ပုံဆောင်ဖွဲ့ဆိုထားသော စကားစု ဖြစ်သည်။

စကားပုံများသည် လူတို့၏ အတွေ့အကြုံ၊ အတွေးအခေါ် အယူအဆ၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု စသည်တို့ကို အခြေပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ မိဘက သားသမီးကို ဆုံးမလမ်းညွှန်သောအခါတွင် လည်းကောင်း၊ ဆရာက တပည့်ကို ဆုံးမ လမ်းညွှန်သောအခါတွင် လည်းကောင်း၊ လူကြီးတို့က လူငယ်တို့အား ဆုံးမလမ်းညွှန် သောအခါတွင် လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် လည်းကောင်း တိုတိုနှင့် ထိမိစေရန် ပုံဆောင်ရာတွင် စကားပုံများကို အသုံးပြုလေ့ ရှိကြသည်။

ဘာသာစကားအသီးသီးရှိ စကားပုံများတွင် သက်ဆိုင်ရာလူမျိုးတို့၏ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံနှင့် အတွေးအခေါ် အယူအဆများ ထင်ဟပ်နေသည်။

* ဒေါ်ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်

မြန်မာလူမျိုးများကဲ့သို့ပင် တရုတ်လူမျိုးတို့သည်လည်း စကားပြောဆိုရာတွင် လည်းကောင်း၊ စာရေးသားရာတွင် လည်းကောင်း၊ အလျဉ်းသင့်သလို စကားပုံများကို ထည့်သွင်းပြောဆို ရေးသားလေ့ ရှိကြသည်။ တရုတ်လူမျိုးတို့ ပြောဆိုသုံးနှုန်း ရေးသားကြသော တရုတ်စကားပုံများသည် ရှေးခေတ်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အမှတ်တရ ဖြစ်ရပ်များနှင့် ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ ဆောင်းပါးများမှ ဆင်းသက်လာသကဲ့သို့ အချို့သော စကားပုံများမှာ သမိုင်းဖြစ်စဉ် အဖြစ်အပျက်များမှ ဆင်းသက်လာသည်။

ဤစာတမ်းတွင် တရုတ်လူမျိုးများ နေ့စဉ်ပြောဆိုရေးသားကြသော တရုတ် စကားပုံများထဲမှ မြန်မာလူမျိုးတို့နှင့် အတွေးအခေါ် အယူအဆ အသုံးဆင်တူသော စကားပုံအချို့ကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

၁။ တိရစ္ဆာန်နှင့် ပုံခိုင်းဖော်ပြသော စကားပုံများ

မြန်မာလူမျိုးများကဲ့သို့ပင် တရုတ်လူမျိုးသည်လည်း မိမိပတ်ဝန်းကျင်တွင် မြင်တွေ့နေရသော တိရစ္ဆာန်လေးများ၏ ထူးခြားသော အမူအကျင့်၊ အလေ့အထ များဖြင့် ပုံခိုင်းပြောဆိုသော စကားပုံများ ရှိပါသည်။

၁၊ ၁။ ‘ခရိုက်လက္ခဏာတူသောသူများ အချင်းချင်း သင့်လျော်ညီညွတ်ကြသည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

yī qiū zhi hè

“အသိုက်တစ်ခုထဲမှ မြေခွေးအချင်းချင်း အနံ့မနံ”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“သူတော်ချင်းချင်း သတင်းလွေ့လွေ့ ပေါင်းဖက်တွေ့”^၁

“သည်ပုတ်ထဲက သည်ပဲ”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၄၁။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၄၈။

၁၂။ ‘မိမိတွင် မရှိဘဲ ဟန်ထုတ်ကြွားဝါသည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်-

góu zhàng rén shì

“ခွေးက လူယောင်ဆောင်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်-

“ဝမရှိဘဲ ဝိလုပ်”^၁

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၂။ ‘အရာဌာနနှင့် လိုက်လျောညီထွေခြင်း မရှိဘဲ အမြင်မတော်ဖြစ်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်-

niú tóu bú duì mǎ jiǎo

“နွားထမ်းပိုးကို မြင်းကိုယ်မှာ တပ်သလို”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်-

“အမြင်မတော် ဆင်တော်နှင့် ခလောက်”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၂။ ‘သူတစ်ပါးအား ဒုက္ခရောက်စေလိုသည့် စိတ်ဖြင့် ပြုမူလိုက်သော အရာသည် ဒုက္ခမရောက်ရုံသာမက သူ့အလိုကျပင် ဖြစ်သွားတတ်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်-

ròu bāo zi dá gǒu yōu qù wú huí

“အသားပေါက်စီနဲ့ ခွေးကိုပစ်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်-

“စူဠလိပ် ရေထဲလွှတ်”^၃

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၂၆။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၆၉။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၅၉။

ခ၊ ၅။ ‘မြောင်းပြန်ဖြစ်တတ်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

kǒu yáng kèn rén dī

“ခွေးကလူကို အထင်သေးတဲ့ မျက်စိဖြင့်ကြည့်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“သူခိုးက လူဟစ်”^၁

“ဒေါင်းတုလို့ စာသူငယ်လှမ်း”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ခ၊ ၆။ ‘မဖြစ်နိုင်သောအရာကို မတန်မရာ စိတ်ကူးသည့်သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

là há mā xiáng zhi tiān ér ròu

“ဖားပြုတ်က နတ်သမီးယူ၊ လှလိုက်တဲ့ စိတ်ကူး”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“အမဲရိုးနယ် ဟင်းအိုးမှ အားမနာ”^၃

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ခ၊ ၇။ ‘တစ်ခုတစ်ခုကို မဖြစ်မနေ အားသွန်ခွန်စိုက်ပြုလုပ်ရန် ရည်မှန်းသော်လည်း ပင်ကိုယ်အားနည်းချက်ကြောင့် မစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

táng bì dāng chē

“မားခုတ်ကောင် ကိုယ့်ခွန်အား မသိဘဲ၊ လှည်းကို ခြေနဲ့တား”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၃၇။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၁၂။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၆၆။

“ခါချဉ်ကောင်မာန်ကြီး တောင်ကြီးဖြူမယ့်ကြံ ခါးကမသန်”^၁

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၊ ၈။ ‘မပြစ်နိုင်သောအရာကို ဖော်ပြသည့်သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

gōng jī xià dànɡ

“ကြက်ဖ ၂ ၂”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“လေဖမ်း ဒန်းစီး”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၊ ၉။ ‘အခက်အခဲနှစ်ခုကြားတွင် မတိုးသာ မဆုတ်သာ ပြစ်နေသောသဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

qí hú nán xià

“ကျားကျောပေါ် စီးနေရသလို ကြိုက်သလို မလုပ်နိုင်”

jìn tuì liǎng nán

“ရှေ့တိုးထမ်းပိုး နောက်ဆုတ်လှည်းထုပ်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်လည်း—

“ရှေ့တိုးထမ်းပိုး နောက်ဆုတ်လှည်းထုပ်”^၃

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၊ ၁၀။ ‘အကောင်းအဆိုးမသိသူအား တန်ဖိုးရှိသောစကားကို နားဝင်အောင် မည်မျှပင် ပြောစေကာမူ ထိုသူအဖို့ အချင်းနှီးသာပြစ်သည့်သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

duì niú tán qín

“နွားရှေ့တွင် စောင်းတီး”

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၃၄။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၁၇။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၀၇။

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်-

“ကျွဲပါး စောင်းတီး”^၁

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၊ ၁၁။ ‘အချိန်မရွေး အန္တရာယ်ပေးနိုင်သည့်သူကို အတွင်းလူအဖြစ် ထားသည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်-

yíng láng lù wū

“ဝံပုလွေကို အိမ်ခန်းထဲ ဝင်စေသည်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်-

“မြွေပွေး ခါးပိုက်ပိုက်”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ လူ့အကျင့်နှင့်ဆိုင်သော စကားပုံများ

လူတို့၏နေထိုင်မှုဘဝမှ ဖြစ်တည်လာသော လူ့အကျင့်နှင့်ဆိုင်သည့် စကားပုံများလည်း ရှိသည်။ လူမှုဘဝနှင့်ပတ်သက်၍ လူတို့၏ စိတ်ထား၊ အကျင့်၊ အပြုအမူတို့သည် လောကီလူမှုဆက်ဆံရေးတွင် ရှောင်ရန်၊ ဆောင်ရန်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆောင်ရန် ရှောင်ရန်များကို စကားပုံများက လမ်းညွှန်ဖော်ပြနေပေသည်။

၂၊ ၁။ ‘မိမိပြုသော ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးကို မိမိသာ ခံရမည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်-

zǐ zuò zì shòu

“ကိုယ်လုပ် ကိုယ်ခံ”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်-

“ကိုယ့်ရှုး ကိုယ်ပတ်”^၃

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၃၀။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၈၉။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၂။

“ကိုယ့်အတတ် ကိုယ်စူး”^၁

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂၊ ၂။ ‘ကိစ္စတစ်ခု အောင်မြင်ပြီးမြောက်သွားသောအခါ အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးသူအား ပစ်ပယ်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

guò hé chāi qiáo

“မြစ်ကူးပြီး တံတားဖျက်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“ဘုရားပြီး ငြမ်းဖျက်”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂၊ ၃။ ‘အတွေ့အကြုံမရှိသဖြင့် မိမိရရှိပိုင်ဆိုင်သော တန်ဖိုးသင့်ရုံမျှလောက်ကိုပင် အလွန်ဟုတ်လှပြီဟု ထင်မှတ်သည့်သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

zou jǐng kàn tiān

“ရေတွင်းထဲမှာထိုင်တဲ့ဖား ကောင်းကင်ကိုမော့ကြည့်သလို”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“မမြင်ဖူး မူးမြစ်ထင်”^၃

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂၊ ၄။ ‘အရည်အချင်းအပြည့်ရှိသူက တည်ကြည်ငြိမ်သက်သော်လည်း၊ အရည်အချင်း မပြည့်ဝသူက တည်ကြည်ငြိမ်သက်မှု မရှိသည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

yì pīng jiǔ bú dòng , bàng pīng jiǔ huàng dāng

“အပြည့်ရှိသော ပုလင်းက မလှုပ်၊ တစ်ဝက်သာရှိသော ပုလင်းက လှုပ်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၃။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၅၀။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၆၁။

“မပြည့်သည့်အိုး တောင်ဘင်ခတ်”^၁

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ ၅။ ‘မိမိတွင် အခြေအနေ မရှိပါဘဲ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြုမူသည့်သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

wú mǐ zhī chuī

“ဆန်မရှိဘဲ ထမင်းချက်ချင်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“ဆန်မရှိ အစားကြီး”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ ၆။ ‘မိမိ မကျွမ်းကျင်၊ မနိုင်နင်းသော အလုပ်ကို လုပ်ဆောင်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

zì bú liàng lì

“ကိုယ့်ခွန်အား ကိုယ်မသိ”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“ဖင်မနိုင်ဘဲ ပဲကြီးဟင်းသောက်”^၃

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူပါသည်။

၂။ ၇။ ‘မိမိအပေါ် ကျေးဇူးရှိသူအား နှစ်နာအောင် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုမူသည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

fū chàng fù suí

“ကျေးဇူးရှိသူကို ရန်ငြိုးထား”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၆၁။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၇၇။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၄၃။

“အရိပ်နေနေ အခက်ချိုးချိုး”^၁

“သားရေပေါ်အိပ် သားရေနားစား”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ ဂ။ ‘မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သော အရာကိုမှ ကောင်းသည် ဟူသော သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

zì mài zì kuā

“ကိုယ့်ပစ္စည်းကိုယ်ကောင်းကြောင်းပြော”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“ကိုယ့်ငါးချဉ် ကိုယ်ချဉ်”^၃

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ င။ ‘အပေါ်ယံ၊ အပြင်ပန်းအားဖြင့် ကောင်းသော်လည်း အတွင်းစိတ်မှာ မကောင်းသော သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

kǒu shì xīng fēi

“ပါးစပ်ကဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကမဟုတ်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“အပေါ်ယံရွှေမှုန်ကြ၊ အထဲကနွားချေးခံ”^၄

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၇၄။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၃၅။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၀။

^၄ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၆၂။

၂။ ၁၀။ ‘အမျိုးအစား၊ အသိုင်းအဝိုင်း၊ အတန်းအစားတူသော်လည်း အသွင်၊ ခိတ်ချင်း မတူညီသည့်သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်-

jǐng shuǐ bú fàn hé shuǐ

“မြစ်ရေ တွင်းရေ အချင်းချင်းမထိ”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည် မြန်မာစကားပုံတွင်-

“လူချင်းတူသော်လည်း အသက်ရှုချင်းကွဲ”

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၃။ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယနှင့်ဆိုင်သော စကားပုံ

လောကတွင် အကြံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ အတွေးအခေါ်နှင့် အလုပ်အဆောင်တို့ အောင်မြင်နိုင်ရန် ကံ၊ ဉာဏ်၊ လုံ့လဝီရိယတို့ ရှိရန်လိုအပ်သည်။ မိမိတို့ခံစားရသော အဆိုးအကောင်းတို့သည် မိမိတို့ လုပ်ဆောင်မှုအပေါ်တွင် မှီတည်သည်။ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယတို့ကို မျှတစွာ အသုံးပြုတတ်မှသာလျှင် လောကတွင် အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ကို ရောက်ရှိမည် ဖြစ်သည်။ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယကို မျှတစွာ ထားတတ်ရန် စကားပုံများက လမ်းညွှန်လျက် ရှိပေသည်။

၃။ ၁။ ‘အခက်အခဲများ မည်မျှပင် ကြီးမားစေကာမူ ကြိုးစားအားထုတ်လျှင် အောင်မြင်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်-

yǒu zhì zhě shì jìng chéng

“ဆန္ဒရှိပါက အောင်မြင်မည်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်-

“တောင်ကြီးဖဝါးအောက် လှိုင်းကြီးလှေအောက်”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၁၃။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၈၈။

၃၊ ၂။ ‘အရည်အချင်းရှိသောသူသည် မည်သည့်အခက်အခဲကိုမျှ မကြောက်ရွံ့တတ်ဘဲ အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့်သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

zhēn jīn bú pà huǒ

“ရွှေမှန်လျှင် မီးကိုမကြောက်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“ပတ္တမြားမှန် နှံ့မနစ်”^၁

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၃၊ ၃။ ‘အခွမ်းအစ မရှိသော်လည်း ကံအကြောင်းတရား အခွင့်သာလာပါက မထင်မှတ်ဘဲ အဆင်ပြေသွားတတ်သည့် သဘော’ ကို တရုတ်စကားပုံတွင်—

xiā mǎo pèng shang sǐ hào zi

“မျက်မမြင်ကြောင် ကြွက်သေတွေ့”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“ကြက်ကန်း ဆန်အိုးတိုး”^၂

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၃၊ ၄။ ‘နောင်အခါ ကောင်းရန်အတွက် ယခု ဒုက္ခခံရသည့် သဘော’ ကို တရုတ် စကားပုံတွင်—

xiān kǔ hòu tián

“ရှေ့ပိုင်းခါးသော်လည်း နောက်ပိုင်းချို”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“အရိပ်မလာခင် နေပူကစောင့်”^၃

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၁၃၅။

^၂ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၄။

^၃ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၂၇၅။

၃၊ ၅။ ‘အလုပ်တစ်ခု လုပ်ရုံဖြင့် ကိစ္စနှစ်ခု ပြီးမြောက်သည့် သဘော’ ကို တရုတ် စကားပုံတွင်—

yí jiàn shuāng diào

“ခဲတစ်လုံးဖြင့် ငှက်နှစ်ကောင်ပစ်”

ဟူသော စကားပုံဖြင့် ဖော်ပြသည်။ မြန်မာစကားပုံတွင်—

“တစ်ချက်ခုတ်၊ နှစ်ချက်ပြတ်”^၁

ဟူသော စကားပုံနှင့် အသုံးဆင်တူသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

မြန်မာစကားပုံများနှင့် အသုံးဆင်တူသော တရုတ်စကားပုံများ လေ့လာချက်တွင် မြန်မာလူမျိုးတို့ နေ့စဉ်ပြောဆိုသုံးနှုန်းနေသော စကားများတွင် ပါဝင်ထည့်သွင်း ပြောလေ့ရှိသော စကားပုံများကဲ့သို့ပင် တရုတ်လူမျိုးတို့သည်လည်း နေ့စဉ်သုံး အပြောစကားတွင် စကားပုံများကို အလျဉ်းသင့်သလို ထည့်သွင်းပြောဆိုလေ့ ရှိကြသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့ ပြောဆိုသုံးနှုန်းသည့်အခါ ပုံပြခိုင်းနှိုင်းလေ့ရှိသော အရာ များနှင့် တရုတ်လူမျိုးတို့ ပြောဆိုသုံးနှုန်းသည့်အခါ ပုံပြခိုင်းနှိုင်းလေ့ရှိသော အရာ များသည် အများအားဖြင့် ဆင်တူမှုရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တရုတ်လူမျိုးတို့၏ စကားပုံများတွင် မြင်လွယ်သော တိရစ္ဆာန်လေးများ၏ အမူအကျင့်များ၊ အလေ့စရိုက် များနှင့် ဖော်ပြခိုင်းနှိုင်းလေ့ရှိသော စကားပုံများအနက်မှ စကားပုံ(၁၁)ခု၊ လူ့အကျင့် နှင့်ဆိုင်သော စကားပုံများအနက်မှ စကားပုံ(၁၀)ခု၊ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယနှင့် ပတ်သက်သော စကားပုံများအနက်မှ စကားပုံ(၅)ခု၊ စုစုပေါင်း စကားပုံ(၂၈)ခုကို လေ့လာတင်ပြခဲ့ပါသည်။ အသုံးတူဆင်တူသော စကားပုံများကို ဖော်ပြရာတွင်လည်း မြန်မာလူမျိုးတို့ သုံးလေ့ရှိသော စကားပုံများနှင့် တူညီမှု၊ နီးစပ်မှုများ ရှိသည်ကို လေ့လာတင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံး

စကားပုံများသည် လူမျိုးတစ်မျိုး၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆ၊ ယုံကြည်မှု၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးမှု စသည့် သွင်ပြင်စရိုက်များကို ဖော်ပြနေသည်။ လူမှုဆက်ဆံရေး

^၁ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆၊ ၉၃။

နယ်ပယ်တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြောဆိုဆက်ဆံရေးတွင် စကားပုံကို ထည့်သွင်း ပြောဆိုလိုက်သည်နှင့် ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ပြောစရာ မလိုတော့ဘဲ ဆိုလိုရင်းကို သဘောပေါက် မြင်သာစေသည်။ စကားပုံတို့သည် ဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပာယ်ကို သိလွယ်၊ နားလည်လွယ်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း စကားပုံတို့၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ ဘာသာ စကား လေ့လာရာတွင် အရေးပါလှသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာစကားပုံများနှင့် အသုံး ဆင်တူသော တရုတ်စကားပုံကို လေ့လာခြင်းဖြင့် မြန်မာလူမျိုးနှင့် တရုတ်လူမျိုးတို့၏ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့တို့သည် များစွာ တူညီမှုရှိနေသည် ကိုလည်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့ အသုံးပြုသော စကားပုံများနှင့် အသုံးဆင်တူသည့် တရုတ်စကားပုံများကို လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ဘာသာစကား သင်ကြားရာတွင်လည်းကောင်း၊ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ အယူအဆ၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အတွေးအခေါ် စသည်တို့ကို လေ့လာရာတွင်လည်းကောင်း များစွာ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ထွန်းသန်း၊ ဦး။ (၂၀၁၅)။ **စကားပုံနှင့် ဆိုရိုးစကား စာစီစာကုံးများ**။ ပထမအကြိမ်။ ရန်ကုန်၊ ဓူဝံပုံနှိပ်တိုက်။
- မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၆)။ **မြန်မာစကားပုံ**။ မြန်မာစာနှင့်ဘာသာစကားပညာရေးဦးစီးဌာန။ အဋ္ဌမအကြိမ်။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာနှင့်ဘာသာစကားပညာရေးဦးစီးဌာန။
- မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၆)။ **မြန်မာဆိုရိုးစကား**။ မြန်မာစာနှင့်ဘာသာစကားပညာရေးဦးစီးဌာန။ အဋ္ဌမအကြိမ်။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာနှင့်ဘာသာစကားပညာရေးဦးစီးဌာန။
- မြန်မာတိုင်းရင်းသားစကားပုံများ။ (၁၉၈၁)။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထက်တန်းပညာဦးစီးဌာန၊ တက္ကသိုလ်ပို့ချစာစဉ်(၇၄)။ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်။
- ယူနန်၊ အမှတ်စဉ်-၆။ (၂၀၁၅)။ **မင်္ဂလာမဂ္ဂဇင်း**၊ ပထမအကြိမ်။ ယူနန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့အစိုးရ သတင်းပြန်ကြားရေးဌာန။
- ယူနန်၊ အမှတ်စဉ်-၇။ (၂၀၁၅)။ **မင်္ဂလာမဂ္ဂဇင်း**၊ ပထမအကြိမ်။ ယူနန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့အစိုးရ သတင်းပြန်ကြားရေးဌာန။
- ယူနန်၊ အမှတ်စဉ်-၈။ (၂၀၁၅)။ **မင်္ဂလာမဂ္ဂဇင်း**၊ ပထမအကြိမ်။ ယူနန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့အစိုးရ သတင်းပြန်ကြားရေးဌာန။
- ယူနန်၊ အမှတ်စဉ်-၉။ (၂၀၁၅)။ **မင်္ဂလာမဂ္ဂဇင်း**၊ ပထမအကြိမ်။ ယူနန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့အစိုးရ သတင်းပြန်ကြားရေးဌာန။